

bulgarske zemlje zalivale. Bulgarina vidiš tukaj po mestih od zjutraj do mraka poleti in pozimi z otovorenim konjem od hiše do hiše hoditi, kričati, to in to na prodaj ponujati, Srbin dá svojo zemljo, da mu delati treba ni, Bulgarinu v najem, potlej pa potrebne reči od njega kupuje; kajti Srbin grozno težko in nerad, Bulgarin lahko in rad dela. Srbin od Bulgarina reči, ki jih je na njegovi zemlji pridelal, kupuje in preku-puje, in če koga opehari, se mu posmehuje: „Ali je glup! — pravi — da se dá tako prevariti.“ Bulgarin je trezen, miren, pobožen, pošten, delaven človek, noč in dan umetno dela kakor neutrudljiva čebelica. Bulgarina najdeš po vsi Srbii; on brba po zemlji, teše les, zida in gradi kuče, pali opeko, reže dile itd.

(Konec prihodnjič.)

Slovstvo.

Poziv na predplatu na IV. svežčie „Milovana.“

Ravnateljstvo „Kola“ je 1. dne t. m. razglasilo to-le, kar utegne zanimivati tudi čitavnice slovenske in pevce slovenske:

„Kolo“ je izdalo do sada tri svežčie „Milovana“, te je u njih priobčilo nekajliko liepih narodnih napjevah. Kod toga, u nas u istinu riedkoga podhvata, vodila ga je temeljita misao, da se hrvatsko pjevačko društvo ima baviti ne samo pjevanjem i priredivanjem koncertah, nego i izdavanjem valjanih narodnih napjevah. Ovu misao ima rečeno pjevačko društvo i sada dočim izdaje četvrti svežčie „Milovana“, u kojem će biti osam primorskih pjesamah s napjevi, priredjenimi za mužki zbor uz glasovir od Slavoljuba Lžičařa. Zagrebčani se bez dvojbe sjećaju, kolikim su uzhitom bile pozdravljene te pjesme, kad jih je „Kolo“ prvi put u Streljani na svom koncertu dne 20. prosinca 1864 pjevalo. Hrvatski je narod bogat krasotami prirode i uma, kao ma koj drugi narod velikoga svieta. U svojoj pjesmi opjeva on slavna djela svojih vitezovah, njimi si rád zasladijuje i u crnih časih tugu ublažava. Njegove su narodne pjesme divne u svakom pogledu i to ne samo junačke, nego i liričke. Napjevi u njekih od tih pjesamah toli so liepi, da ti duša u slasti pliva, kada jih pripjeva grlce gladko i zvučno. U tom se pako pogledu osobito odlikuju primorske pjesme. Zato mišljaše „Kolo“, da će svakomu rodoljubu mило biti, ako ono te izverstne napjeve priobči, da im se valjanost, glas i ljepota i u daljih krajevih naše liepe domovine upoznade, a tim da se probudi ljubav za sve ono, što imademo na svom domu krasna i umjetna. Dosadanje slične proizvode izdavaše „Kolo“ na svoj trošak; nu ovaj put nemože toga učiniti, je mu manjka dovoljnih za to sredstvah. A da ipak učini, što od njega zahtieva njegovo zvanje, odluči evo pozvati sve prijatelje narodne umjetnosti glasbene, da si putem predplate nabave djelo izvrstno po svom sadržaju, te zato dostojno našega naroda. Ciena ovomu četvrtomu svežčie, koj se već pod tiskom nalazi, jest za predplatnika 1 for. 50 n. a. v. Tko sakupi 10 predplatnikah, dobit će jedaneasti otisak na dar. Predplata se šalje ravnateljstvu hrvatskoga pjevačkoga društva „Kolo“ u Zagrebu.

Dopisi.

Iz Zagreba 12. maja. * Znano Vam je, da pri nas veljá hrvaški jezik kot uradni jezik v kraljevih, vojaških, finančnih in gradjanskih pisarnicah; pisarnice te opravljajo službine svoje posle v deželnem jeziku in dopisujejo tako tudi drugim uradom zunaj dežele. Al mnoge uradnije na Kranjskem in Štajarskem so pisano gledale take dopise v hrvaškem jeziku in večidel

so jih pošiljale neodpečatene s kratkim napisom „wird nur deutsch angenommen“ na Hrvaško nazaj. Tako početje je toliko bolj moralo žaliti naše uradnije, ker one niso z enako mero merile štajarskim in kranjskim uradnijam in so radovoljno sprejemale tudi nemške dopise, čeravno je njih službini jezik hrvaški. Tako daleč je privrela ta borba med uradnijami našimi in unanjimi, da je viša vlada na Dunaji primorana bila presekati razpore med uradnijami z ukazom, da se ustanovi pri kr. namestništvu našem posebna pisarnica, ktera vse odpise, kateri se iz Hrvaške pošiljajo v nemško-slovenske dežele, prestavlja v nemški jezik, došle nemške dopise pa v hrvaški jezik; prevodu se pa vselej dodaja izvirni spis. V čast hrvaškim in oger-skim uradnijam se mora reči, da nikjer ni bilo takošnega prepira, ker tū in tam imajo prisežene tolmače za to. — Mi pa dostavljamo temu le to, kar so „Novice“ že nekterekkrat priporočale: Ker je Avstrija mnogojezična in je treba, da vsak omikan Avstrijan, tedaj „eo ipso“ vsak uradnik avstrijski, zná vse jezike cesarstva, naj se šole avstrijske prestrojé tako, da ima mladina priliko se učiti vseh živih jezikov, ktere za življenje potrebuje. Pa se vé, da mi gledamo bolj na Francoza in Angleža, kakor na Slovana in Madjara! Nam je „luxus“ več kot „potreba“! Lahko se gimnazije in realke tako vredijo, da se ne zanemari latinščina in grščina, čeravno jima ni treba več zvonca nositi v šolah, kajti časi so drugačni in treba se je po njih ravnati.

Iz Celja. (Oznaniło čitavničino.) Vsled §. 13. društvenih pravil vabi podpisani odbor uljudno vse častite člane čitavnice celjske v glavni zbor v čitavničnem poslopji v nedeljo 28. maja t. l. ob petih popoldan. Na dnevni red pride: vsled §. 15 društvenih pravil posvetovanje in prememba nekterih toček dosedanjih pravil naše čitavnice. — Ob 8. uri zvečer tega dne pa bo beseda s petjem in slovenskim glediščem. Igrala se bo M. Vilharjeva šaloigra „Župan.“

Odbor čitavnice celjske.

Iz Adlešič poleg Kolpe 13. maja. M. P. — Bog ni nič zagospodaril. Če prav smo imeli dosta snega do spomladi, je vendar brzo zginil, a sada imamo veliko sušo. Vendar upamo, da bode mili Bog skrbel, da se bomo živili. Sušo z vetrom imamo tako silno, da nismo v stanu niti orati niti kopati, pa još huja nadloga nas je zadela: rž i šenica, posebno pa ječmen, je pod snegom poginil, tako, da moramo preorati i debelačo sejati. Ljudje so vikali, da ne bo snega konec do svetega Petra; al Bog je dal, da je sneg prošel i drevje ozelenelo. Ako nam Bog dá kmali potrebne godine (dežja), saj vina bo, ker nam tako lepo obeta vinska trtica. Česenj bomo tudi dosta imeli, sliv pa jako malo kaže; vinska kupčija je jako slaba, pa vendar ga prodajajo po 2 gold. vedro, to je, 20 bokalov. Akoravno je bil v jeseni „čviček Matiček“, zdaj je dobro vino.

Iz Ljubljane. (Volitev odbornikov v velikem zboru Matice slovenske 11. maja t. l.) Izročilo se je v velikem zboru 269 volitnih listov. Štetev glasov je kazala, da izmed v Ljubljani prebivajočih udov je po Matičinih pravilih izvoljenih 16 odbornikov, namreč: dr. Lovro Toman z 268 glasovi, Anton baron Zois z 267, dr. Jan. Bleiweis z 266, dr. Etb. Kosta z 265, Fid. Terpinc z 262, dr. L. Vončina z 258, dr. Jer. Zupanec z 257, dr. Jan. Pogačar z 247, prof. A. Lésar s 151, prof. J. Marn s 132, dr. Vojska s 119, prof. Vavrů s 109, France Levstik s 109, Andr. Praprotnik s 104, prošt A. Kos z 96, Iv. Vilhar z 96. — Izmed unanjih je vsled Matičinih pravil izvoljenih 24, in sicer: Dav. Terstenjak z 261, škof Dobrila z 246, Pet. Kozler z 245, vitez